

I n d o k o l á s

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakul. Az átalakítás nyomán az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek. Egységesednek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök, módosult a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre, bővül az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában. Átalakul a finanszírozás rendszere.

A kapcsolódó törvény-módosításokat a *Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény*, továbbá a *szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény*, a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény*, a *sportról szóló 2004. évi I. törvény*, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló *2014. évi CL. törvény* tartalmazza. Az átalakítást érintő fő szabályozási elemek 2015. március 1-jén lépnek hatályba.

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakul:

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe kerül.

Az újonnan a járási hivatalok hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök:

- alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj),
- időskorúak járadéka,
- alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott, és 100%-ban központi költségvetési forrásból kifizetett szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek. Az önkormányzati segély (még korábbi elnevezésén átmeneti segély) is átalakul: a rendkívüli élethelyzetre tekintettel rendkívüli települési támogatás keretében nyújtható az önkormányzat szociális rendeletében meghatározott feltételek szerint.

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől ebben a formában nem része a szociális ellátórendszernek, a jogosult kör – az átalakítást követően – más ellátásokra válhat jogosulttá. Azon személyek aktív korúak ellátására való jogosultságát, akik részére 2015. március 1-jét megelőzően rendszeres szociális segélyre való jogosultság került megállapításra a jegyzőnek 2015. január 1. és 2015. február 28. között, az 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) 2015. március 1-jén hatályos rendelkezései alapján felül kell vizsgálni.

A felülvizsgálat eredményeként 2015. március 1-jétől a korábban rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultsága a következők szerint alakul:

- amennyiben a felülvizsgálat során a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számára előírt együttműködést nyilatkozatban vállalják, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra lesznek jogosultak:
 - a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és
 - az Szt. 2015. február 28-án hatályos 37. § (1) bekezdés d) pontja szerinti személyek (önkormányzat rendeletében foglalt feltételek szerinti jogosultak).
- a törvény erejénél fogva az újonnan bevezetendő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lesznek jogosultak:
 - az Szt. 2015. február 28-i szabályai szerint egészségkárosodottak és
 - a 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudók.

Az új ellátásra való jogosultságot a jegyző 2015. március 1-i kezdőnappal állapítja meg. 2015. február 28-ával meg kell szüntetni azon, az Szt. 2015. február 28-án hatályos 37. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, illetve a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő személy aktív korúak ellátására való jogosultságát, aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek részére előírt együttműködési kötelezettség teljesítését nem vállalja.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra való jogosultság, illetve az ellátás összegének megállapítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az ellátás havi összegének számítása a rendszeres szociális segéllyel alkalmazott szabályhoz képest annyiban eltér, hogy az ellátás az öregségi nyugdíjminimum 90%-a helyett 92%-áig egészíti ki a családi jövedelmet.

2015. március 1-jétől az aktív korúak ellátása a járási hivatal hatáskörébe kerül. A 2015. március 1-jén a jegyzőnél aktív korúak ellátásával összefüggésben folyamatban lévő, valamint a 2015. február 28-áig meg nem szűnt vagy jogerős határozattal meg nem szüntetett aktív korúak ellátásával összefüggő ügyekben a járási hivatal jár el. Ezen ügyek iratait a jegyző 2015. március 6-áig adja át az illetékes járási hivatal számára.

Információink szerint az előkészítés alatt álló Kormányrendelet tervezett rendelkezései alapján a 2015. február hónapra járó foglalkoztatást helyettesítő támogatást és rendszeres szociális segélyt 2015. március 5-ig még a települési önkormányzatoknak kell folyósítani.

A települési önkormányzatok által igényelt és kifizetett összegek elszámolhatóak lesznek a központi költségvetés felé.

A 2015. március hónapra járó – április 5-ig esedékes – támogatási összegek utalásáról már a fővárosi és megyei kormányhivatalok gondoskodnak majd, a járási hivatalok adatszolgáltatása alapján.

2015.március 1.napjától kikerülnek a Szociális törvényből:

- A lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési szolgáltatás szabályai.

Ettől az időponttól kezdődően biztosításuk nem lesz kötelező, a következő kivételekkel. A 2015. január 1-jén folyamatban lévő, valamint a 2014. december 31-ét követően lakásfenntartási támogatás megállapítása iránt benyújtott kérelem alapján indult ügyekben a lakásfenntartási támogatást egy év helyett legfeljebb a 2015. február 28-áig terjedő időtartamra lehet megállapítani.

A 2015. március 1-jét megelőző kezdő időponttal megállapított lakásfenntartási támogatás tekintetében – a jogosultság határozatban megállapított időtartamára, vagy annak megszűntetéséig – a 2015. február 28-án hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

A 2015. március 1-jét megelőzően megállapított adósságkezelési szolgáltatást – annak megállapított időtartamára vagy annak megszűntetéséig – a 2015. február 28-án hatályos szabályok szerint kell nyújtani. Önkormányzatunk nem nyújtott adósságkezelési támogatást.

- A méltányossági közgyógyellátási ellátás szabályai.

A 2015. március 1-jét megelőzően megállapított méltányossági közgyógyellátás tekintetében, valamint a méltányossági közgyógyellátással összefüggésben 2015. február 28-án folyamatban lévő ügyekben – a jogosultság határozatban megállapított időtartamára, vagy annak megszűntetéséig – a 2015. február 28-án hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

- A méltányossági ápolási díj ellátás szabályai.

Az ellátás biztosítása a települési önkormányzatok számára jelenleg sem kötelező. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében ellátást biztosíthatnak a 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végző hozzátartozók részére. A

2015.március 1.napjától szociális ellátásként (települési támogatásként) az önkormányzat által megállapított méltányossági ápolási díj már nem jogosít szolgálati időre.

A települési önkormányzat képviselő-testületének legkésőbb 2015.február 28-ig felül kell vizsgálnia a szociális rászorultság alapján nyújtott támogatásait és az új szabályozásnak megfelelően- a hatásköri változásokra figyelemmel- rendeletet kell alkotniuk.

A törvényi változások nyomán, önkormányzatunk gazdasági teljesítőképességére tekintettel jelen rendelet-tervezetben nevesített szociális és gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások szabályozását javaslom.

Jelenleg a szociális és gyermekjóléti ellátásokra önkormányzatunknak két külön rendelete van hatályban, jelen rendelet-tervezet azonban egyidejűleg tartalmazza önkormányzatunk szociális és gyermekjóléti alapellátási feladatait, a kötelező és az adható ellátások körét, ezen ellátásokra való jogosultság megállapításának részletes szabályait.

Javaslom, hogy a Képviselő-testület ezt követően is átruházott hatáskörben részemre biztosítsa a rendeletben meghatározott ellátások iránti kérelmek elbírálása tárgyában a döntést, egyidejűleg biztosítsa a Szociális és Egészségügyi Bizottság részére a javaslattételi és a véleményezési jogot.

A rendelet-tervezet alapján a **rendkívüli települési támogatást** a korábbi szabályozással azonos jogosultsági feltételek teljesülése esetén javaslom szabályozni. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást, kötelezően nyújtandó támogatási forma.

Jelen rendelet-tervezet szerint rendkívüli települési támogatás nyújtható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személy részére, ha családban él, és családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át ,egyedülálló és havi nettó jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át nem haladja meg.

Javaslom, hogy a rendkívüli települési támogatás- mint rendkívüli pénzbeli támogatás- különösen az alábbi indokokra való tekintettel legyen megállapítható:

- *társadalombiztosítási ellátás megállapítását és folyósítását megelőző időszakra, amennyiben kérelmezőnek nincs jövedelme*
- *gyógyszer, gyógyászati segédeszköz beszerzésére, kórházi kezelésre*
- *tartós, egy hónapot meghaladó táppénzes állomány esetén a jövedelemcsökkenés kompenzálására*
- *elemi kár elhárításához*
- *temetési költségek enyhítésére*
- *tüzelőanyag vásárláshoz*
- *válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához*
- *betegségből, orvosi kezelésből eredő többletköltségek enyhítésére*
- *gyermek fogadásának előkészítéséhez*
- *iskoláztatáshoz, gyermek tanszerének ruházatának megvásárlásához*
- *nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz*
- *gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez*
- *gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi támogatásához*
- *gyermek étkezési térítési díj hátralékának megtérítéséhez*
- *egyéb , létfenntartást veszélyeztető rendkívüli ok bekövetkezése esetén*

Javaslom, hogy kivételes méltányosságot igénylő élethelyzet esetén jövedelmi és vagyoni viszonyokra tekintet nélkül is legyen hatásköröm rendkívüli települési támogatást megállapítani.

Javaslom, hogy a támogatás iránti kérelemhez a kérelmező igazolja azt a rendkívüli élethelyzetet, amire tekintettel kérelmezi a támogatás megállapítását. A rendkívüli települési támogatás esetén a kérelmek a rendelet-tervezet mellékletében csatolt formanyomtatványon is előterjeszthetők. Javaslom továbbá, hogy a rendkívüli települési támogatással való elszámolásra indokolt esetben, egyedi módon kerüljön sor, s az ne legyen általános kötelezettsége a segélyben részesülőknek.

Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy önkormányzatunk rendszeres **települési támogatásként** nyújtson méltányossági ápolási díjat azon kérelmező részére, aki 18.életévét betöltött, tartósan beteg hozzátartozója ápolását és gondozását végzi, ha kérelmező ezen ápolási feladatai ellátása miatt bejelentett munkaviszonyát szüntette meg.

A rendelet-tervezet alapján javaslom az ápolási díjra való jogosultsághoz az alábbi feltételek teljesülését:

- *Rendszeres települési támogatásként méltányossági ápolási díj állapítható meg azon nagykorú kérelmező részére, aki 18.életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozója ápolását,gondozását végzi.*
- *Az ápolási díjra a kérelmező akkor jogosult, ha saját jövedelemmel nem rendelkezik és a kérelem benyújtásakor bejelentett munkaviszonyát szüntette meg annak érdekében, hogy ápolási feladatainak eleget tudjon tenni. Az erre vonatkozó munkáltató igazolást a kérelemhez mellékelni kell.*
- *Az ápolási díj iránti kérelemhez mellékelni kell e rendeletmelléklete szerinti háziiorvosi igazolást arról, hogy az ápolott tartósan beteg, önmaga ellátására képtelen és ezen állapotában állandó ápolásra, gondozásra és felügyeletre szorul.*
- *Tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban ápolást, gondozást, felügyeletet igényel és ezt az ápolott háziiorvosa igazolja.*
- *A Polgármesteri Hivatal Igazgatási Irodája az ápolási díjra való jogosultság feltételeit évente egy alkalommal felülvizsgálja, továbbá évente egy alkalommal az ápolott otthonában ellenőrzi az ápolási kötelezettség teljesítését.*
- *Az ápolási kötelezettség nem teljesítésének minősül, ha az ápolást végző személy több egymást követő napon nem gondoskodik az ápolott személy alapvető gondozási, ápolási igényének kielégítéséről, az ellátott és lakókörnyezete megfelelő higiénés körülményének biztosításáról, az esetleges vészhelyzet kialakulásának megelőzéséről.*
- *Nem jogosult ápolási díjra a hozzátartozó, illetve meg kell szüntetni az ápolási díjra való jogosultságot, ha*
 - *az ápolott személy állapota az állandó ápolást, gondozást, felügyeletet a háziiorvosa megítélése szerint nem igényli*
 - *az ápolást végző személy ápolási kötelezettségét nem teljesíti*
 - *az ápolott személy két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban részesül*

- *az ápolt házi segítségnyújtásban részesül*
 - *a jogosultságot kizáró körülmény következik be*
- A rendszeres települési támogatásként megállapított ápolási díj havi összege azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28500 Ft) 80%-val, jelenleg 22.800 Ft.*

- *Családonként egy személy részesülhet ápolási díjban*

A települési támogatásként megállapított méltányossági ápolási díj folyósításának időtartama alatt – a rendelet-tervezet alapján- az Igazgatási Iroda évenként egyszer felülvizsgálja a jogosultságot, ezen felül évente egy alkalommal ellenőrizné az ápolt otthonában az ápolási kötelezettség teljesítését.

Szociális rendeletünkben – jelen rendelet-tervezet szerint- a korábbival azonos módon kerülne szabályozásra **köztemetés** esetén a költségek **megtérítésére** vonatkozó kötelezettség.

A rendelet-tervezet átfogóan , de részletesen mutatja be **a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális és gyermekjóléti ellátásokat, igénybevételük rendjét.**

Külön részletesen kerültek szabályozásra a gyermekétkeztetés biztosításával összefüggő jogok és kötelezettségek, a térítési díj megállapításával, annak vitatása esetén a felek által követendő, eljárásrenddel összefüggő szabályok.

Meghatározásra kerültek a rendelet-tervezetben a helyi Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai.

A jogalkotásról szóló 2010.évi CXXX.törvény 18.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a rendelet-tervezet és annak indokolása 2015.február 16.napjától elérhető a www.tura.hu portálon, hogy annak tartalma megismerhető és véleményezhető legyen.

Javaslom a rendelet-tervezet elfogadását.

Tura,2015. február 16.

Szendrei Ferenc
Polgármester